

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Geografi 1

Tema: Hållbar utveckling och geografiska processer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Jordens naturgeografiska och geologiska byggnad, utveckling och förändring över tid och rum. Processer i mark, vatten och luft, hur de samverkar och ger upphov till varierande naturlandskap på jorden samt hur och varför de förändras över tid.

Människans användning och omvandling av naturlandskapet och utveckling av olika kulturlandskap över tid.

Förmåga att analysera intressekonflikter med koppling till naturgivna risker och mänsklig verksamhet samt hur intressekonflikter påverkar jordens livsmiljöer och människans livsvillkor, ur perspektivet hållbar utveckling.

Betygskriterium (E)

Eleven redogör utförligt för hur och varför geografiska processer har skapat och förändrat natur- och kulturlandskapet över tid och rum samt hur natur- och kulturlandskapet omformas av människan.

Eleven redogör utförligt för komplexa samband mellan människa, samhälle och miljö samt hur människor, platser och regioner påverkas av konsekvenser av intressekonflikter.

Eleven kan diskutera hur företeelser i närmiljön kan ha betydelse för andra platser och regioner på jorden.

[Gy11, Geografi 1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till temat (10 min)

- Inled lektionen med att presentera ämnet hållbar utveckling och dess betydelse.
- Diskutera varför geografi är viktigt för att förstå hållbar utveckling.
- Presentera centrala frågor kopplade till teman.
- Stimulerande frågor för att väcka intresse hos eleverna.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i små grupper.
- Ge varje grupp en specifik fråga kring hållbar utveckling.
- Be dem diskutera och förbereda en kort presentation av sina tankar.
- Lyft tankar och insikter från grupperna.

3. Faktagenomgång (15 min)

- Gå igenom centrala begrepp och teorier inom hållbar utveckling.
- Ge exempel på globala och lokala utmaningar.
- Använd visuella hjälpmedel för att förtydliga samband.
- Diskutera aktuella händelser på temat.

4. Avslutande reflektion (10 min)

- Sammanfatta dagens lärande och koppla tillbaka till tidiga diskussioner.
- Be eleverna att reflektera över vad de tar med sig.
- Ställ frågor för att analysera och kritiskt tänka kring ämnet.
- Planera för nästa lektion – hitta inspirerande exempel.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Naturlandskapets förändring:** Hur jordens naturlandskap förändras över tid av både naturliga processer och mänskliga aktiviteter. Vi lär oss om krafter som erosion och sedimentation.
- **Kulturlandskap:** En genomgång av hur människor påverkar och förändrar miljöer genom jordbruk, urbanisering och industri.
- **Resursanvändning:** Eleverna lär sig om olika naturresurser och deras betydelse för samhället samt konsekvenser av överexploatering.
- **Geografiska informationssystem (GIS):** Introduktion till hur digitala verktyg används för att analysera och visualisera geografisk information.
- **Klimatförändringar:** Grundläggande kunskap om klimatets påverkan på planeten och strategier för att motverka negativa effekter.

Ordkollen

Ord

Förklaring

Etymologi

Geografi	Studien av jorden och dess fysiska och mänskliga funktioner.	Från grekiska "geographia", som betyder "skrivande om jorden".
Hållbar utveckling	Utveckling som möter behoven hos nuvarande generationer utan att kompromissa med kommande generationers möjligheter.	Termen myntades i Brundtlandrapporten 1987 av Världskommissionen för miljö och utveckling.
Urbanisering	Ökningen av befolkning i städer och den relaterade omvandlingen av landskap.	Från latin "urbanus", som betyder "stadslik".

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan vi balansera mellan ekonomisk tillväxt och hållbarhet i samhällsplanering?
- B. Vilka konsekvenser kan klimatförändringar få för olika regioner i världen? Hur kan vi förbereda oss?
- C. Tänk på en plats du har besökt. Hur har människans aktiviteter där format miljön? Vad kan göras för att förbättra situationen?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att välja en specifik plats i världen att undersöka. De ska analysera hur naturliga och mänskliga processer har påverkat landskapet. Grupperna ska presentera sina fynd i form av en digital presentation där de inkluderar kartor och bilder. Detta främjar samarbetet och ger eleverna möjlighet att tillämpa sina kunskaper praktiskt.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vilka naturliga processer kan påverka vårt lokala landskap?	Erosion, sedimentation, vulkaniska utbrott, osv.
Vad menas med hållbar utveckling?	Utveckling som möter nuvarande behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter.
Hur påverkar urbanisering miljön?	Genom ökad resursförbrukning, avfallshantering och förändringar i ekosystem.
Ge exempel på digitala verktyg som används i geografi.	Geografiska informationssystem (GIS), kartprogram, osv.

Vilka konsekvenser kan klimatförändringar ha för våra vattenresurser?

Ökad sjö- och havsnivå, torkperioder, osv.

Vad påverkar resurstillgångarna globalt?

Politisk ekonomi, klimat, teknologi osv.

Hur är människors hälsa kopplad till miljöförhållanden?

Genom tillgång till rent vatten, livsmedel och levnadsvillkor.

Vilka olika teorier finns det kring hållbar utveckling?

Kring ekologi, social rättvisa och ekonomisk tillväxt.

Hemuppgift

Eleverna får i uppdrag att skriva en uppsats om en geografisk fråga som rör hållbar utveckling. De ska identifiera ett specifikt problem (t.ex. klimatförändringar, urbanisering, resursanvändning) och föreslå lösningar. Uppsatsens längd ska vara ca 2 sidor A4. Eleverna uppmanas att använda olika källor för att stödja sina argument.

Citat

"Vi är inte ärvda denna jord av våra förfäder, vi har lånat den av våra barn."
- David Brower, 1970. Detta citat understryker vikten av hållbarhet och att vi har ett ansvar att bevara planeten för kommande generationer.

Tags: [Lektion](#)